

FiCom ry lausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta (VNS 8/2025 vp)

FiCom pitää selonteon tavoitetta yhdistää päästövähennykset, puhdas siirtymä ja talouskasvu oikeansuuntaisena ja tarpeellisenä. Puhdas, kohtuuhintainen ja toimitusvarma sähkö on keskeinen edellytys sekä teollisuuden uudistumiselle että koko yhteiskunnan digitalisaatiolle. Energia- ja ilmastopolitiikan ratkaisut vaikuttavat suoraan Suomen investointiympäristöön ja kilpailukykyyn.

Selonteossa digitaalisen infrastruktuurin rooli jää kuitenkin liian vähälle huomiolle. Tietoliikenneverkot ja datakeskukset ovat samanaikaisesti kasvava sähkönkäyttäjä ja energiajärjestelmän digitalisaation mahdollistaja. Ne ovat välttämättömiä sähkön tuotannon, siirron ja kulutuksen reaaliaikaisessa ohjauksessa, energiajoustojen toteuttamisessa sekä teollisuuden prosessien optimoinnissa. Ilman toimintavarmaa ja kapasiteetiltaan riittävää digitaalista infrastruktuuria energiajärjestelmän sähköistyminen ja vetytalouden laajamittainen toteutus eivät ole mahdollisia.

Selonteko korostaa sähköistymistä, vetytaloutta ja teollisuuden puhdasta siirtymää. Näiden toteutuminen edellyttää ennakoitavaa ja kilpailukykyistä sähkön hintatasoa, riittävää siirtokapasiteettia sekä sujuvia lupaprosesseja. Tietoliikenneverkot ja datakeskukset ovat pitkäikäisiä ja pääomavaltaisia investointeja, joiden suunnitteluhorisontti ulottuu vuosikymmeniin. Investointipäätöksiä ei tehdä epävarmassa toimintaympäristössä. Sähkön saatavuuden, toimitusvarmuuden ja sääntelyn ennakoitavuuden on oltava kunnossa, mikäli Suomi aikoo säilyttää asemansa houkuttelevana kohteena digitaalisen infrastruktuurin investoinneille. Lupaprosessien sujuvoittaminen on keskeinen lisä investointien mahdollistamiseksi.

Myös FiComin toimiala korostaa teknologianeutraalia ja markkinaehtoista lähestymistapaa ja pitää niitä ilmastostrategiassakin perusteltuina. Teknologianeutraalius on olennaista myös siksi, että digitaaliset ratkaisut – data, automaatio, tekoäly ja verkot – ovat poikkileikkaavia mahdollistajia kaikilla sektoreilla. Sääntelyn ei tule epäsuorasti heikentää digitaalisen infrastruktuurin kilpailukykyä tai investointiedellytyksiä.

Vetytalous nähdään selonteossa strategisena mahdollisuutena Suomelle. Sen toteutuminen edellyttää erittäin luotettavaa sähkö- ja tietoliikenneinfrastruktuuria sekä korkeaa kyberturvallisuuden tasoa. Reaaliaikainen tiedonsiirto, hajautetun tuotannon hallinta ja teollisen mittakaavan energiajoustot nojaavat digitaalsiin verkkoihin. Digitaalinen infrastruktuuri on vetytaloudenkin toimintaedellytys.

Selonteossa korostetaan energiaomavaraisuutta, toimitusvarmuutta ja kriisinkestävyyttä. Energiajärjestelmä on yhä riippuvaisempi digitaalisista ohjaus- ja valvontajärjestelmistä. Digitaalinen infrastruktuuri on kriittistä infrastruktuuria, joka mahdollistaa energiajärjestelmän hallinnan ja häiriötilanteista palautumisen. Energia- ja ilmastopolitiikan sekä kyberturvallisuus- ja huoltovarmuuspolitiikan yhteys tulisi tunnistaa nykyistä selkeämmin. Energia ja tietoliikenne muodostavat kokonaisuuden, jota ei voi tarkastella erillään.

FiCom katsoo, että valiokuntakäsittelyssä on syytä korostaa digitaalisen infrastruktuurin asemaa osana energiajärjestelmää ja puhdasta siirtymää. Lisäksi on tärkeää tuoda esiin sähkön toimitusvarmuuden ja ennakoitavan hinnoittelun merkitys verkko- ja datakeskusinvestoinneille sekä varmistaa, että sääntely-ympäristö pysyy teknologianeutraalina ja investointivarmuutta tukevana. Puhdas siirtymä edellyttää vahvaa digitaalista selkärankaa. Ilman sitä energiajärjestelmän modernisointi jää puolitiehen.

Elina Ussa

toimitusjohtaja

FiCom ry